
 NATIONALITEITSRECHT

De Europese verblijfsroute voor de niet-Europeaan

12-130

De persoon met de nationaliteit van één van de Europese lidstaten, ook wel Unieburger genoemd, heeft het recht om in een andere lidstaat te verblijven en te werken. Zo kan een Nederlandse werkgever zonder problemen een werknemer uit één van de Europese lidstaten in dienst nemen en werk laten verrichten. Deze werknemer moet dan wel de nationaliteit van een lidstaat hebben. De Spanjaard of Hongaar (twee willekeurige voorbeelden) kan verder ook zonder problemen als toerist naar Nederland komen, hier in Nederland een bedrijf oprichten en diensten verrichten. Dit is het fundament van het recht op vrij verkeer van Unieburgers. Maar hoe zit dat nu met de niet-Europese oftewel derdelander-gezinsleden van deze Unieburger? Mogen deze gezinsleden ook zo maar met hun Europese gezinslid, bijvoorbeeld partner of vader/moeder, verblijven en werken in één van de lidstaten of zijn hier toch beperkingen aan verbonden? Wellicht dat de meesten van u wel eens hebben gehoord van de Europa-route, ook wel België-route of Duitsland-route genoemd, maar wat houdt dit nu precies in? En hoe zit het met de grensarbeider? Deze vragen zal ik in dit artikel proberen te beantwoorden.

Rechten van de gezinsleden van de Unieburger

Volgens de Europese Verblijfsrichtlijn (2004/38) hebben de familieleden die de Unieburger begeleiden of zich bij hem voegen, ook het recht zich met de Unieburger te verplaatsen of te verblijven in een andere lidstaat. Dit geldt ook voor de familieleden die niet de nationaliteit van een lidstaat hebben. Het gaat hier om de echtgenoot, de geregistreerd partner en de rechtstreekse bloedverwanten: kinderen onder de 21 jaar en de ouder die financieel afhankelijk is van de Unieburger. Nederland heeft er daarbij voor gekozen de ongehuwde partner die een deugdelijk bewezen duurzame relatie heeft ook hieronder te laten vallen. Om een voorbeeld te geven: de Thaise echtgenote van de Nederlander die in Duitsland woont en werkt, heeft in Duitsland een verblijfsrecht op grond van het Unierecht. De Zweed die in Nederland komt werken, mag ook de partner uit Pakistan met wie hij al een tijd een relatie heeft meenemen. Dit is erg handig, want als het Unierecht van toepassing is zijn de eisen een stuk soepeler dan de nationale eisen die Nederland aan toelating van gezinsleden stelt. Zo hoeft

het gezinslid geen inburgeringsexamen te doen, geen hoge leges en kosten voor dit examen te betalen (in Nederland oplopend tot bijna € 2.000!) en hoeft de partner in Nederland niet aan te tonen dat hij duurzaam over voldoende inkomen beschikt. De enige eisen die het Unierecht stelt is dat de Unieburger actief dient te zijn als werknemer of zelfstandige c.q. over voldoende bestaansmiddelen beschikt om te voorkomen dat tijdens het verblijf een beroep wordt gedaan op de bijstand en dat er een ziektekostenverzekering is.

Unieburgers in eigen land

De Nederlander die in Nederland verblijft en geen gebruikmaakt of heeft gemaakt van het recht op vrij verkeer valt niet onder de gunstige regels van het Unierecht (uiteraard kan hier voor Nederland(er) elke andere lidstaat worden ingevuld).

De hoogste rechterlijke instantie in Europa, het Hof van Justitie in Luxemburg, heeft uitgemaakt dat de Unieburger die vanuit zijn eigen land diensten verricht in een andere lidstaat ook gebruik maakt van zijn recht op vrij verkeer en dat de soepelere Unieregels dan analoog van toepassing zijn. Verder kan ook de Nederlander die eerst met zijn gezinslid in een andere lidstaat heeft verbleven en daarna met dit gezinslid terugkeert naar Nederland, met zijn gezinslid onder de regels van het Unierecht vallen. Dit wordt wel de Europa-route, België-route of Duitsland-route genoemd. Uiteraard kan deze route ook naar een willekeurige andere lidstaat worden vernoemd. Wat houdt deze route nu precies in en aan welke voorwaarden moet worden voldaan, wil het gezinslid op grond van het soepelere Unierecht verblijfsrecht in Nederland verkrijgen?

Europa-route

De Nederlander die vanuit een andere lidstaat terugkeert naar Nederland, valt evenals het gezinslid ook binnen de werkings sfeer van het Unierecht. Voor een succesvol beroep op het Unierecht zal hij of zij in die andere lidstaat wel een reëel en daadwerkelijk verblijfsrecht moeten hebben uitgeoefend. In de jurisprudentie wordt aangenomen dat de verplaatsing ook echt gericht moet zijn op vestiging in dit andere land, dat het moet gaan om een substantiële periode en dat het gezinslid ook in die andere lidstaat al bij de Unieburger moet hebben verbleven. Het gezinslid dat zich

eerst bij terugkomst in Nederland bij de Nederlander wil vestigen vangt dus bot en ook een kortstondig gezamenlijk verblijf in een andere lidstaat is hiervoor onvoldoende. Zo heeft de rechtbank in een recente uitspraak¹ bepaald dat de Marokkaanse die zich met haar Nederlandse echtgenoot in Duitsland heeft ingeschreven en daar een woning heeft gehuurd, in Nederland niet valt onder de gunstige regels van het Unierecht. Hiervoor achtte de rechtbank relevant dat zij enkel de weekeinden samen in Duitsland hebben doorgebracht, terwijl de Nederlander in die periode doordeweeks gewoon in Nederland woonde en werkte, de woning hier heeft aangehouden en hier ingeschreven is gebleven. De rechtbank kwam tot het oordeel dat in deze situatie geen sprake is van reëel en daadwerkelijk verblijf van de Nederlander in Duitsland en dat de weigering zijn Marokkaanse echtgenote verblijf hier toe te staan hem niet heeft belemmerd om van zijn recht op vrij verkeer gebruik te maken. Kortom: als je gebruik wil maken van deze route, doe het dan goed.

Grensarbeiders

Ook de Nederlander die woont in een buurland, bijvoorbeeld in het grensgebied daar, maar in Nederland werkt, valt onder het Unierecht. Zijn gezinslid kan dan op grond van het Unierecht in dit buurland met hem verblijven en daar arbeid verrichten. Of dit gezinslid ook het recht heeft om evenals de Nederlander in Nederland arbeid te verrichten, is de vraag. De Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) stelt zich in ieder geval op het standpunt dat dit gezinslid dit recht niet heeft en om hier te werken een tewerkstellingsvergunning zal moeten aanvragen. De mening hierover in de jurisprudentie is verdeeld en het is nog wachten op een uitspraak van de hoogste rechter hierover.

Een andere vorm van grensarbeid betreft de Nederlander die in Nederland is blijven wonen, maar in een andere lidstaat werk verricht. Of ook deze Nederlander en bijgevolg het gezinslid valt onder het Unierecht is nog niet uitgemaakt, althans nog niet door de hoogste rechter. Waar rechtbank Amsterdam oordeelde dat ook deze situatie valt onder het Unierecht en het gezinslid derhalve verblijfsrecht hieraan ontleent², is de IND het hier niet mee eens en heeft hoger beroep tegen deze uitspraak ingesteld. Ondergetekende heeft deze zaak en de juistheid van deze uitspraak van de rechtbank namens zijn cliënten in hoger beroep bepleit. Het ligt nu bij de hoogste Nederlandse rechter, de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Deze rechter heeft de mogelijkheid en als het nog niet helemaal duidelijk is zelfs de verplichting deze vraag aan de Europese rechter, het Hof van Justitie, voor te leggen, die in hoogste instantie gaat over de uitlegging van regels van het Unierecht. Dit kan echter een tijdrovende procedure zijn, in welke tijd onzekerheid over deze situatie zal blijven bestaan. Wellicht dat ik u tegen de tijd dat hier duidelijkheid over is gekomen ook op dit punt verder kan informeren.

Auteur: Erik Scheers is werkzaam als advocaat bij Everaert Immigration Lawyers te Amsterdam, een advocatenkantoor gespecialiseerd in het Nederlandse immigratierecht (<http://www.everaert.nl>, telefoonnummer: 020-7523200)

Noten

1. Uitspraak van rechtbank 's-Gravenhage, zittinghoudende te 's-Hertogenbosch, van 9 juli 2012, AWB 11/31165
2. Uitspraak van rechtbank 's-Gravenhage, zittinghoudende te Amsterdam, van 28 juni 2011, AWB 10/27914

ARBEIDSRECHT

Gluren bij de burens: Belgische tijdskrediet

12-131

Met het zgn. tijdskrediet kan een Belgische werknemer tijdelijk minder werken. Het tijdskrediet voor de particuliere sector is geregeld in een algemeen verbindend verklaarde nationale CAO (nr. 103). In dit artikel wordt het tijdskredietstelsel in algemene zin beschreven. Ter verduidelijking worden daarna een aantal voorbeelden gegeven.

De Belgische regeling is enigszins vergelijkbaar met de (onbekende) Nederlandse Wet financiering loopbaanonderbreking (Wet Finlo) uit 1998. Deze wet is 2001 ingetrokken,

omdat er geen gebruik werd gemaakt van de loopbaanonderbrekingsmogelijkheden, die de wet Finlo bood. In tegenstelling tot de Belgische regeling had de Nederlandse werknemer, die een beroep deed op de wet Finlo geen aanspraak op een uitkering/vergoeding.

Wat is tijdskrediet?

Tijdskrediet is een systeem waarbij een werknemer tijdelijk minder kan werken zonder dat de arbeidsovereenkomst beëindigd wordt. De werknemer kan tijdskrediet opnemen om meer tijd te besteden aan de opvoeding van